

Hcb. Skönlitteratur: nysvensk.

Beckman, Leif. Vägen till Shiraz. Ur optimisternas papper. [Noveller.]
H. G. 1936. 285 s. (36401) 4: 75.

En ny författare av Frank Hellers skola, med delvis mycket goda uppslag, men på det hela taget matt och alltför litet personlig stil. *B. M.*

Diktonius, Elmer. Gräs och granit. Valda dikter och nya. Sch. 1936. 189 s. (36446) 6: —.

Den finlandssvenska »modernismens» främsta namn efter Edith Södergran är otvivelaktigt Elmer Diktonius. Den nu föreliggande samlingen »valda dikter och nya» befäster intrycket av en betydande och egenartad skald. Dikterna äro ej ordnade kronologiskt utan i fria motivgrupper: »Sol och jord», »Fattiga barn», »Ansikten» o. s. v., varigenom rikedom och omfånget i hans register framträder klarare. Däremot får man ingen föreställning om den utveckling, som dock ägt rum från den eruptiva ungdomsversen till ett rofylt anammande av egna och livets möjligheter. *S. R—n.*

Ekelöf, Gunnar. Sorgen och stjärnan. [Dikter.] A. B. 1936. 130 s. 4: 75.

Bland svenska skalders finns ingen så renodlad *lyriker* som Gunnar Ekelöf. I sin egocentriska känslöberusning frågar han varken efter tid eller rum. Miljöer och aktualiteter betyda intet mot jagets eviga uppgörelser, som överskugga och förrycka perspektiven. Han rör sig i en suggestivt återgiven spökvärld, där förvridna verklighetsminnen glimta till; allt omtolkas han efter sina egna syften i en numera något modifierad »surrealistisk» teknik, som mycket mera sällan än förr resulterar i dunkla »meningslösheter». Skald är han i varje fall, äkta och allvarlig i uppsåtet — när han ibland rentav nöjer sig med traditionalistiska banaliteter, är han kapabel att ge nerv åt det mest utnötta ordval. *E. M.*

Elgström, Anna Lenah. Elsa i männens värld. A. B. 1936. 374 s. (36339) 8: 50.

Fortsättning på: Den kloka Elsa och Elsa och kärleken.

En allvarligt intim skildring av en ung flicka, som efter en hård och kuvad barndom lider av underlägsenhetskänsla och därför blir bortkommen och omöjlig. Men hon är full av altruistisk världsförnimmelse och drages i storstaden till slumkvarter och elände, till människorna på livets skuggsida. Denna inställning korsas emellertid på ett grymt, nästan tragikomiskt sätt av det kvinnliga kärleksbehov, som ligger djupast även i hennes natur och som mångsidigt belyses. Människogalleriet är omväxlande och rikt, omständligheten stor och detaljerna bra många; boken skulle ha vunnit på mycket större koncentration. Den är snarare livsreferat än diktverk, men den ger verkningfulla enskildheter ur det intryck av personlighet, som alltid finns hos Anna Lenah Elgström. *F. V.*

Ericson, Johannes. Bondekungarna i Stordalen. S. & L. 1936. 272 s. 5: —.

Något konstverk är icke denna romantiserade släktkrönika från Jämtland, men man umgås gärna med dess pampiga bönder och kongliga officerare i helg och söcken. Som kulturhistoriskt dokument har denna allmogefresk ett obestriddigt värde. *E. M.*

[**Holmström, Ragnar**]. Byn vid havet. [Av] Paul Michael Ingel [pseud.].
Sch. 1936. 267 s. (36374) 6: 50.

I likhet med Hamsun försmår Holmström — varför inte sluta med maskspelet nu? — alltmera överflödiga miljöskildring och detaljrikedom för att riktigt låta intrig och patos dominera. Byn vid havet handlar visserligen om avmönstrade djuphavssjömannen Fabians försök att rycka upp hembyns tynade näringsliv och rederirörelse, men först och främst om blodets mörka spel med människödena. Man följer med bultande pulsar det heta tempot och fascineras av lysande enskildheter. Byn vid havet hör till decenniets elitromaner. *E. M.*

Hornborg, Harald. Bühlingen i uppror. Nst. 1936. 253 s. (36347) 4: 75.

Harald Hornborgs popularitet är — eller borde vara — tämligen rotfast vid det här laget. Hans skildringar från det fingerade lilla hertigdömet Flüstringen stå i en särklass genom sin spiritualitet, sin berättarglädje och sin utsökta tidsatmosfär. Den sista handlar om de operettmässiga